

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ

ҮЛТТЫҚ БАНКІ

2007 жылғы 7 ақпан

№ 6 Б А С П А С Θ 3 Р Е Л И З І

2006 жылдың алдын ала қорытындысы
және қаржы нарығындағы 2007 жылғы
қантардағы ахуал туралы

1. 2006 жылдың алдын ала қорытындысы.

Инфляция. Жылдық инфляция 2006 жылды (2006 жылғы желтоқсан 2005 жылғы желтоқсанға) 8,4% (2005 жылды 7,5%) болды. Тұтыну бағаларының өсуіне, негізінен, халықта ақылы қызмет көрсетудің 11,6% (2005 жылды 7,9%) қымбаттауы себеп болды. Азық-түлік тауарлары 7,3% (8,1%), азық-түлікке жатпайтын тауарлар 7,1% (5,8%) қымбаттады.

Азық-түлік тауарларының құрылымында 2006 жылды көкөніс пен жеміс бағасының 25,2%, қант бағасының 16,4%, жарма бағасының 14,0%, сүт өнімдері бағасының 6,9% көтерілуі тіркелді.

Азық-түлікке жатпайтын тауарлар тобында бензин бағасы 21,5% барынша көтерілді. Сонымен қатар киім 8,5%, аяқ киім 7,4%, баспа басылымдары 7,3% қымбаттады.

Халықта ақылы қызмет көрсету құрылымында тұрғын үй-коммуналдық саласының қызметі электр энергиясы бағасының 14,9%, сумен қамтамасыз ету бағасының 13,2%, газбен қамтамасыз ету бағасының 11,4% өсуі нәтижесінде 11,0% қымбаттады. Сонымен қатар қолік қызметін көрсету бағасының 19,3%, білім беру және денсаулық сақтау мекемелерінің қызмет көрсету бағаларының 12,5% көтерілуі тіркелді.

Орташа жылдық инфляция 2006 жылға арналған жоғары бағалар сценарийі бойынша (6,9-8,5%) мақсатты болжамнан шамалы көтеріле отырып, 8,6% болды. 2006 жыл ішінде мұнайдың жоғары бағасының сценарий іске асырылды («Брент» сортындағы мұнайдың әлемдік бағасы 2006 жылды бір баррель үшін 65,4 долларды құрады).

Төлем балансы. Алдын ала бағалау бойынша 2006 жылғы ағымдағы операциялар шотының сальдосы дефицитпен бірге 1 млрд. АҚШ долларына жуық болып қалыптасты (2005 жылды – дефицит 0,7 млрд. АҚШ доллары болған). Жылдың қорытындысы бойынша ағымдағы операциялар шотының дефицитіне резидент еместерге кірістер төлеу және сол сияқты халықаралық қызмет көрсету шығыстарының күрт өсуі себеп болды.

Тауарлар экспортты 2006 жылдың қорытындысы бойынша 38,8 млрд. АҚШ долларын құрады, бұл 2005 жылғы көлемнен 37% асады. Импорт сондай-ақ жоғары қарқынмен өсті – 2006 жылғы алдын ала деректер бойынша төлем балансының жіктеуі бойынша тауарлар импорты 24,2 млрд. АҚШ долларына дейін 34,8% өсті. Қорытындысында сауда балансының он сальдосы 2005 жылмен салыстырғанда 4,2 млрд. доллардан астам ұлғая отырып, 14,6 млрд. АҚШ долларына жуық болды.

Тауарлардың таза экспорттынан түсімдердің өсуі кезінде ағымдағы шот дефицитінің 2006 жылды кеңеюіне резидент еместерге төлемдердің өсуі себеп болды. Резидент еместерге төлемдердің негізгі өсуі тікелей шетелдік инвесторларға төлемдерге келеді – 2006 жылғы алдын ала бағалау бойынша 2005 жылғы 4,8 млрд. доллармен салыстырғанда 7,7 млрд. АҚШ доллары болды. Борышқа қызмет көрсету бойынша төлемдер жоғары қарқынмен өсті – банк секторы тартқан заемдар бойынша сыйақы төлемдері ғана 2005

жылғы 0,55 млрд. АҚШ долларымен салыстырғанда 2006 жылы 1,4 млрд. АҚШ долларына жуық болды.

Халықаралық қызметтер бойынша баланс тапшылығы 2006 жылы алдын ала жасалған бағалау бойынша 5,7 млрд. АҚШ долларын (2005 жылы шамамен 5,3 млрд. АҚШ доллары) құрады. Импорт үшін төлемдердің жоғары деңгейде сақталуы Қазақстандағы мұнай-газ кен орындарының инфрақұрылымын зерттеу және дамыту жөніндегі жұмыстардың жалғасуына себепші болды.

2006 жылға жасалған бағалау бойынша тікелей шетелдік инвестициялардың (ТШИ) жалпы ағыны шамамен 9,6 млрд. АҚШ долларын (2005 жылы 6,6 млрд. АҚШ доллары) құрады. Тікелей шетелдік инвесторлар алдындағы борыштық міндеттемелерді және тікелей инвестициялар бойынша операцияларды есепке алғанда ТШИ нетто-ағыны бір жыл ішінде 6 млрд. АҚШ долларынан асты, ол 2005 жылғы осындай көрсеткішке қарағанда үш есе артық.

Халықаралық резервтер және ақша агрегаттары. Елге шетел валютасының көп әкелінуі және Ұлттық Банктің ішкі нарықта шетел валютасын сатып алуы Ұлттық Банктің таза халықаралық резервтерінің біршама 19,1 млрд. долларға дейін 2,7 есе ұлғаюына себеп болды.

Елдің халықаралық резервтері тұластай алғанда 33,2 млрд. долларға дейін 2,2 есе есті. Оның ішінде Ұлттық қордың ақшасы, алдын ала деректер бойынша, бір жылда 74,5% ұлғая отырып, 14,1 млрд. долларға жетті.

Ақша базасы 2006 жылы 1 501 млрд. теңгеге дейін 2,3 есе кеңейді. Тар ақша базасы, яғни екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттерін есептемегендегі ақша базасы 1 370 млрд. теңгеге дейін 2,4 есе кеңейді.

Ақша массасының 3 716 млрд. теңгеге дейін 79,9% өсуіне банк жүйесінің таза сыртқы активтерінің де 4,3 есе және оның ішкі активтерінің де 68,0%-ға ұлғаюы себеп болды.

Ақша массасының құрамында айналыстағы қолма-қол ақша 600,8 млрд. теңгеге дейін 45,9%, банк жүйесіндегі депозиттер 3 115 млрд. теңгеге дейін 88,4% ұлғайды. Нәтижесінде ақша масасының құрылымындағы депозиттердің үлесі 2005 жылғы желтоқсандағы 80,1%-дан 2006 жылғы желтоқсанда 83,8%-ға дейін көтерілді.

Ақша массасының 2006 жылғы өсуімен салыстырғанда ақша базасының кеңеюінің неғұрлым жоғары қарқыны ақша мультипликаторының 3,12-дан 2,47-ға дейін төмендеуіне себеп болды.

Валюта нарығы. 2006 жылы ішкі валюта нарығында әр түрлі бағыттағы үрдістер байқалды.

2006 жылғы I жартыжылдықта валюта нарығындағы ахуал теңгенің АҚШ долларына қатысты номиналдық нығаюы үрдісімен сипатталды, бұған әлемдік валюта нарығындағы ахуал, сондай -ақ ішкі валюта нарығындағы шетел валютасына ұсыныстың сұраныстан едәүір асуына себеп болды.

Шілденің үшінші онкүндігінен бастап теңгенің АҚШ долларына қатысты әлсіреуі байқалды.

Теңгенің орташа алынған айырбас бағамы 2006 жылы бір доллар үшін 125,97 теңге болды. Бір жылда номиналдық көрсеткіште теңге АҚШ долларына қатысты 5,06% нығайды. Биржалық бағам желтоқсан айының соңында бір доллар үшін 127,0 теңге болды.

2006 жылы биржада және сол сияқты банкаралық нарықта шетел валютасымен операциялар көлемінің біршама өсуі байқалды. Мәселен, 2006 жылы доллар позициясындағы биржалық сауда-саттық көлемі 2005 жылғы көрсеткіштен 3,5 есе асып, 41,3 млрд. АҚШ долларын құрады. Операциялардың ең төменгі көлемі қантарда, ең жоғары көлемі қарашада байқалды. Сауда-саттықтың бір жыл ішінде орташа алғандағы ай сайынғы көлемі 3,4 млрд. АҚШ долларын құрады.

Биржадан тыс валюта нарығындағы операциялар көлемі 2006 жылы өткен жылмен салыстырғанда 2,9 есе ұлғайып, 53,3 млрд. АҚШ доллары болды. Операциялардың ең

төменгі көлемі қаңтарда, ең жоғары көлемі мамырда байқалды. Сауда-саттықтың бір жыл ішінде орташа алғандағы ай сайынғы көлемі 4,4 млрд. АҚШ долларын құрады.

Мемлекеттік бағалы қағаздар нарығы. Қаржы министрлігі 2006 жылы 155,3 млрд. теңге сомаға мемлекеттік бағалы қағаздар орналастыруды жүзеге асырды, бұл 2005 жылғы көлемнен 26,5% көп. Қаржы министрлігінің айналыстағы бағалы қағаздарының көлемі бір жылда 368,3 млрд. теңгеге дейін 23,9% ұлғайды.

Ұлттық Банктің қысқа мерзімі ноталарының эмиссиясы 2006 жылы 3 827 млрд. теңгеге дейін 2,0 есе ұлғайды. Айналыстағы ноталардың көлемі бұл ретте 533,1 млрд. теңгеге дейін 3,3 есе ұлғайды.

Банкаралық ақша нарығы. Банкаралық ақша нарығында 2006 жылы банктердің ұлттық валютадағы және сол сияқты шетел валютасындағы өтімді қаражатты орналастыру бойынша белсенділігінің артуы байқалды.

2006 жылы теңгемен орналастырылған банкаралық депозиттердің көлемі 2005 жылмен салыстырғанда 4 еседен астам ұлғайып, 9184 млрд. теңге болды. Бұл ретте ұлттық Банктің екінші деңгейдегі банктерден тартқан депозиттерінің көлемі 2005 жылмен салыстырғанда 2006 жылы 3 еседен артық есіп, 8136 млрд. теңге болды. Теңгемен орналастырылған банкаралық депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы ставкасы 2005 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 2006 жылғы желтоқсанда 3,46%-дан 4,45%-ға есті. Теңгемен орналастырылған банкаралық депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы ставкасы Ұлттық Банктің ақшаны қымбаттату жөніндегі саясатының нәтижесінде есті.

Банкаралық валютамен қарыз алу нарығында доллармен орналастырылған депозиттердің көлемі 2005 жылмен салыстырғанда 2006 жылы 20,3% естіп, 158,7 млрд. АҚШ долларын құрады. Доллармен орналастырылған депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы ставкасы 2005 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 2006 жылғы желтоқсанда 4,23%-дан 5,35%-ға дейін көтерілді.

Банкаралық қарыз алудың қалған түрлері бойынша операциялар шамалы көлемде жасалды.

Депозит нарығы. Депозит нарығы 2006 жылы он үрдістермен сипатталды. Резиденттердің екінші деңгейдегі банктердегі депозиттерінің жалпы көлемі 2006 жылдан басынан бері 3115 млрд. теңгеге дейін 88,4% есті. Бұл ретте заңды тұлғалардың депозиттері 2005 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 2073 млрд. теңгеге дейін 94,4%, жеке тұлғалардың салымы 1042 млрд. теңгеге дейін 77,4% ұлғайды.

Ұлттық валютадағы депозиттер 2006 жылы 2028 млрд. теңгеге дейін 2 еседен астам ұлғайды, шетел валютасындағы депозиттер 1087 млрд. теңгені құрай отырып, 57,0% көтерілді. Нәтижесінде теңгедегі депозиттердің үлес салмағы 58,1%-дан 65,1%-ға дейін ұлғайды.

Халықтың (резидент еместерді қоса алғанда) банктердегі салымдары 2006 жылғы 12 айда 1055 млрд. теңгеге дейін 76,8% ұлғайды. Халықтың салымдарының құрылымында теңгедегі депозиттер 706,4 млрд. теңгеге дейін 2 есе есті, ал шетел валютасындағы депозиттер 348,8 млрд. теңгеге дейін 22,6% көтерілді. Нәтижесінде теңгедегі депозиттердің үлес салмағы 2005 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 52,3%-дан 66,9%-ға дейін айтартықтай есті.

2006 жылғы желтоқсанда банктік емес заңды тұлғалардың теңгедегі мерзімді депозиттерінің орташа алынған сыйақы ставкасы 4,5% (2005 жылғы желтоқсанда - 3,3%), ал жеке тұлғалардың депозиттері бойынша - 9,8% болды (9,1%).

Кредит нарығы. 2006 жылы банктердің экономикаға берген кредиттері бойынша негізгі борыштың жалпы көлемі 82,7% ұлғайды және 4736 млрд. теңге болды. Ұлттық валютадағы кредиттер 95,9% есті және 2460 млрд. теңге болды, ал шетел валютасындағы кредиттер - 70,3% болып, 2276 млрд. теңгені құрады. Нәтижесінде теңгедегі кредиттердің үлес салмағы 2005 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 48,5%-дан 51,9%-ға артты.

Ұзақ мерзімді кредиттердің өсу үрдісі байқалуда. Мәселен, ұзақ мерзімді кредиттер 2 еседен астам өсіп, 3449 млрд. теңгеге дейін жетті, ал қысқа мерзімді кредиттер 1287 млрд. теңге болып, 48,1% артты. Нәтижесінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлес салмағы 66,5%-дан 72,8%-ға дейін артты.

Банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берген кредиттері 2006 жылы 861,7 млрд. теңге болып, 83,3% ұлғайды.

Салалық бөлікте экономиканың сауда (23,3%), құрылыш (13,9%), өнеркәсіп (11,1%) және ауыл шаруашылығы (4,4%) сияқты салалары негұрлым белсенді кредиттелуде.

Банктік емес заңды тұлғаларға берілген ұлттық валютадағы кредиттер бойынша орташа алынған сыйақы ставкасы 2005 жылғы желтоқсандағы 13,0%-дан 2006 жылғы желтоқсанда 12,2%-ға дейін төмендеді, ал жеке тұлғаларға – 19,7%-дан 18,0%-ға дейін төмендеді.

Экономиканың нақты секторындағы кәсіпорындар мониторингі. 2006 жылы экономиканың нақты секторындағы кәсіпорындар мониторингінің нәтижелері нақты сектордың жыл ішіндегі экономикалық конъюнктурасының және қаржылық жағдайының жақсару үрдісін көрсетеді.

Кәсіпорындардың көп бөлігі (80% кем емес) бір тоқсанға қарағанда келесі тоқсанда дайын өнімге сұраныстың не артқандығын, не оның өзгермегенін көрсетіп отырды, мұның өзі өндіріс көлемі өсуінің негізгі факторы болып табылды. Кәсіпорындардың өніміне сұраныс 2 және 3 тоқсандарда негұрлым көп болды.

Тоқсан сайын дайын өнім бағасының өсуі орта есеппен алғанда пікіртерім жүргізілген кәсіпорындардың жалпы санының 27,4%-ында болды, ал кәсіпорындардың 68,1%-ында баға тұрақты болды. Орташа алғанда кәсіпорындардың 57%-да тоқсан сайын шикізаттың және материалдардың бағасы өсіп отырды, мұның өзі өнімнің өзіндік құнының ұлғаюына ықпал етті. Бұл тұгастай алғанда іріктеу бойынша сату тиімділігінің төмендеуіне себепші болды. Алайда, жыл аяғына қарай көрсеткіш барынша жоғары деңгейде қалды (4-тоқсанда 40,8%), мұның өзі дайын өнім бағасының өсуі мен сату көлемінің ұлғаюына байланысты болды.

Кәсіпорындардың іскерлік белсенділігі тұрақты өсу үстінде болды: активтердегі айналым қаражаттарының үлесі 1-тоқсандағы 37%-дан 4-тоқсанда 44,2%-ға дейін өсті, олардың айналымдылығы орташа алғанда 53% болды. Кәсіпорындардың көпшілігі үшін (80% жуық) меншікті қаражаттары айналым қаражаттарын толықтыруды қаржыландырудың негізгі көзі болып табылды. Осы мақсаттарға банктердің кредиттерін пайдаланған кәсіпорындардың үлесі тоқсан сайын 29%-ға жуық болды.

Жыл ішінде пікіртерім жүргізілген кәсіпорындардың көпшілігі теңгенің АҚШ долларына, еврога және Ресей рубліне қатысты бағамының ағымдағы өзгеруінің шаруашылық қызметке теріс ықпалынан зардап шеккен жоқ (тиісінше 69,5%, 72,8%, 73,4%).

Кәсіпорындар пікіртеріміне қатысқандардың басым көпшілігі (93,6% жуық) банктердің қызметіне қажеттіліктің қалыпты дәрежеде қанағаттандырылу деңгейін белгіледі.

2. Қаржы нарығындағы 2007 жылғы қаңтардағы ахуал туралы

Инфляция. Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің ресми деректері бойынша 2007 жылғы қаңтарда инфляция 1,1% (2006 жылғы қаңтарда – 0,9%) болды. Азық-тұлік тауарларының бағасы 1,6%, азық-тұлікке жатпайтын тауарлар – 0,3%, ақылы қызмет көрсету – 1,1% артты.

Өткен айда азық-тұлік тауарлары нарығында бағаның негұрлым өскені тіркелді: жеміс пен көкөніс – 5,2%, жұмыртқа – 5,1%. Сонымен қатар сүт өнімдері - 1,5%, нан өнімдері - 1,9%, оның ішінде нан – 3,3% және күріш – 2,5% қымбаттады.

Азық-тұлікке жатпайтын тауарлар тобында бензин бағасының 3,1%-ға азайғаны байқалды. Сонымен бір мезгілде баспа басылымдары – 1,2%, киім мен аяқ киім – 0,7%, жуу құралдары – 0,7%, жеке бас гигиенасына арналған тауарлар – 0,6% қымбаттады.

Халықта ақылы қызмет көрсету құрылымында баға және тарифтер медициналық қызметте – 1,9%, көлік қызметінде – 1,1%, медениет мекемелері қызметінде – 0,9% артты. Тұрғын үй-коммуналдық қызметі тұрғын үйді ұсташа – 4,4%, электр энергиясы – 2,9%, газбен жабдықтау – 1,5% қызметтерінің қымбаттауы салдарынан 1,3% қымбаттады.

2007 жылғы қаңтарда инфляция жылдық көрсеткіште – 8,5% болды (2006 жылғы желтоқсанда – 8,4%), азық-тұлік тауарлары 7,6%, азық-тұлікке жатпайтын тауарлар 7,0%, ақылы қызмет көрсету – 12,0% қымбаттады.

Халықаралық резервтердегі өзгерістер туралы. Шетел валютасындағы қаржы құралдарын есепке алу жөніндегі сыртқы аудиторлардың ұсынымдарына сәйкес Ұлттық Банктің халықаралық резервтері портфеліне кіретін активтер қайта бағаланды.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің халықаралық резервтері көрсетілген өзгерістерді есепке алғанда 2007 жылғы 31 желтоқсанда мынадай болды:

	Қайта есептелген деректер		Қайта есептеуге дейінгі деректер	
	Ағымдағы бағамен	Тұракты бағамен ¹	Ағымдағы бағамен	Тұракты бағамен ¹
Таза халықаралық резервтер, млн. долл.	20 896,9	20 875,1	20 895,4	20 873,6
оның ішінде:				
ЕАВ ² -дағы таза активтер	19 498,9	19 498,9	19 497,4	19 497,4
Алтын	1 398,0	1 376,2	1 398,0	1 376,2
KZT/USD (кезең соңында)	126,24	127,00	126,24	127,00
Алтынның бағасы (1 трояядық үнция үшін USD-мен)	645,75	635,70	645,75	635,70

1 тенгенің АҚШ долларына бағамы және алтынның бағасы 2006 жылдың аяғындағы көрсеткішінен.

2 ЕАВ-дағы таза активтер -бұл жалпы активтер мен ЕАВ-дағы міндеттемелер арасындағы айырма

Ақша агрегаттары. Ұлттық Банктің таза ішкі активтерінің 2007 жылғы қаңтардағы азауы ақша базасының қаңтарда 7,4%-ға 1 391 млрд. теңгеге дейін тарылуына себеп болды. Тар ақша базасы, яғни екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттерін есепке алмағанда 9,9%-ға 1 235 млрд. теңгеге дейін тарылды.

Банктік жүйенің таза ішкі активтерінің де 2,4 есе, оның ішкі активтерінің де 1,0% ұлғаюынан 2006 жылғы желтоқсанда ақша массасы 9,7%-ға 3 716 млрд. теңгеге дейін артты. Айналыстағы қолма-қол ақша 2006 жылғы желтоқсанда 14,5%-ға, 600,8 млрд. теңгеге дейін, ал банк жүйесіндегі депозиттер – 8,8%-ға 3 115 млрд. теңгеге дейін ұлғайды.

Айналыстағы қолма-қол ақшаның неғұрлым жоғары есу деңгейі депозиттермен салыстырғанда олардың ақша массасы құрылымындағы үлесінің 15,5%-дан 16,2%-ға дейін ұлғаюына себепші болды.

Ақша базасының неғұрлым жоғары кеңею қарқыны 2006 жылғы желтоқсандағы ақша массасының өсуімен салыстырғанда ақша мультиликаторы мәнінің 2,87-дан 2,47 дейін төмендеуіне себепші болды.

Валюта нарығы. 2007 жылғы қаңтарда теңге АҚШ долларына қатысты бағамының өсу үрдісі байқалды.

Ай бойына теңгениң АҚШ долларына қатысты бағамы 1 доллар үшін 124,86 теңге – 127,0 теңге аралығында өзгерді. Осы кезең ішінде теңге 0,5% нығайды және қаңтардың соңында теңгениң биржалық бағамы бір доллар үшін 126,36 теңге болды.

Қантарда Қазақстан Қор Биржасындағы биржалық операциялардың көлемі қосымша сауда-саттықта жасалған мәмілелерді қосқанда желтоқсанмен салыстырғанда 12,0% азайып, 6,2 млрд. долл. болды.

Биржадан тыс валюта нарығындағы операциялардың көлемі 2,8 есе ұлғайды және алдын ала деректер бойынша 10,5 млрд. долл. болды.

Мемлекеттік бағалы қағаздар нарығы. 2007 жылғы қантарда Қаржы министрлігі 1 аукцион өткізді, онда 15,0 млрд. теңге сомаға 8-жылдық МЕУЖКАМ орналастырылды. Купонның ставкасы 0,07% плюс жылдық инфляция деңгейінде қалыптасты.

2007 жылғы қантарда мемлекеттік бағалы қағаздар өтелген жоқ. Нәтижесінде Қаржы министрлігінің айналыстағы бағалы қағаздарының көлемі қантардың аяғында өткен аймен салыстырғанда 4,1%-ға 383,3 млрд. теңгеге дейін ұлғайды.

Ұлттық Банктің қысқа мерзімді ноталары эмиссияларының көлемі 2007 жылғы қантарда 2006 жылғы желтоқсан айымен салыстырғанда 27,8%, 838,6 млрд. теңгеге дейін ұлғайды, бұл ретте олардың кірістілігі 4,69%-дан 4,91% дейін көтерілді. Бір айда Ұлттық Банктің ноталарын өтеу сыйақы бойынша төлемдерді қосқанда 353,0 млрд. теңге болды. Нәтижесінде айналыстағы ноталардың көлемі бір айда 57,3%-ға 838,6 млрд. теңгеге дейін ұлғайды.

2007 жылғы қантарда Ұлттық Банк Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздарын сатып алу және сату операцияларын, сондай-ақ репо және кері репо операцияларын жүргізген жоқ.

3. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және Қазақстан теңге сарайының 36-шы Дүниежүзілік ақша көрмесінің жұмысына (Берлин қаласы) қатысуы жөніндегі ақпарат.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі және Қазақстан теңге сарайы 2007 жылғы 2 – 4 ақпан аралығында Берлин қаласында өткен 36-шы Дүниежүзілік ақша көрмесіне қатысты.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы бастап барған Қазақстанның делегациясы осы көрменің президенті Альберт Бекпен бірлесіп көрмені ашудың реисми лентасын кесу құрметіне ие болды.

Көрменің жұмысына барлық әлемдік монета сарайлары, ірі орталық банктер және монета өнімдерін және жабдығын жеткіzetін мамандандырылған компаниялар қатысты. Көрмеге 10 мыңнан астам адам келді.

Қазақстан теңге сарайы осы көрменің «Ресми Құрметті қонағы» ретінде қатысты, бұл экспозицияны ресімдеуге және көлеміне (Қазақстанның мерейтойлық және ескерткіш монеталарының қырықтан аса түрі), қатысуышылар санына және жарнама материалдарының көлеміне әсер етті. «Космос», «Қазақстанның флорасы» және «Көшпендер алтыны» сериясындағы қазақстандық монеталарға кобірек қызығушылық байқалды.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Қазақстан Тенге сарайымен бірлесе отырып орталық банктер мен теңге сарайларының өкілдері үшін ресми қабылдау ұйымдастырыды, Қазақстан туралы таныстыру фильмі көрсетілді, осы форумда таныстырулар және баяндамалар ұйымдастырылды.

Құзыретті шетелдік мамандардың бірынғай пікірі бойынша Қазақстанның Берлиндегі Дүниежүзілік ақша көрмесіне қатысуы біздің коллекциялық монеталарымыздың дизайны мен дайындау сапасының жоғары деңгейін, олардың халықаралық нарықтағы жоғары бәсекеге қабілеттілігін раставады. Мұндай жоғары нәтижелерге республикадағы монета өндірісінің 15 жылдан аса уақыт ішіндегі дамуымен қол жеткізілгендігі атап өтілді.